

Till Konstitutionsutskottet

Begäran om granskning av statsminister Stefan Löfvens hantering av regeringens skyldighet att samråda med EU-nämnden i samband med Europeiska rådets möte 17 juli- 21 juli 2020.

EU-nämnden ger regeringen mandat för vilken åsikt riksdagen anser att regeringen ska föra fram i EU-förhandlingar. Regeringen är visserligen inte rättsligt bunden av vad EU-nämnden har sagt, men konstitutionsutskottet (KU) har slagit fast att regeringen bör handla i enlighet med EU-nämndens råd och synpunkter. KU har framhållit att regeringen måste ha mycket goda skäl om den inte följer det mandat den fått från EU-nämnden. Statsministern ska följaktligen samråda med EU-nämnden inför möten i Europeiska rådet.

I slutkampen av det senaste mötet med Europeiska rådet, där beslut fattades om återhämtningsfonden och EU:s långtidsbudget, avvek dessvärre statsministern från ovan nämnda skyldighet att söka mandat hos EU-nämnden. Ett av nämndens viktigaste budskap var att det är av yttersta vikt att rättsstatens principer beaktas av de länder som emottar stöd från EU.

I slutet av förhandlingarna ändrades dock avgörande texter om att skydd för de demokratiska principerna skulle kopplas till såväl återhämtningsfonden som EU:s ordinarie stöd till medlemsstaterna. Dock fick ledamöterna i EU-nämnden aldrig se det slutliga utkastet till överenskommelse innan det antogs av Europeiska rådet.

På måndag kväll den 20 juli redogjorde Stefan Löfven för det befintliga förslaget till text och fick EU-nämndens mandat att godkänna denna version i slutförhandlingarna.

På tisdag morgon den 21 juli (kl. 04.54) fick ledamöterna i EU-nämnden ett nytt förslag, med ändrade texter. Kort därefter kom medieuppgifter om att Europeiska rådet nått en uppgörelse. När EU-nämndens kansli sedan via telefon kallade till ett nytt möte, så kallad återrapport, med ledamöterna bekräftades medieuppgifterna. När EU-nämnden fick det nya förslaget var det alltså inte ett förslag utan en beslutad överenskommelse.

Dessvärre visade det sig att de antagna texterna innehöll strykningar och betydlig svagare skrivningar om skydd för demokratin och rättsstatens principer jämfört med det utkast EU-nämndens ledamöter tidigare fått till handa.¹ Det förslag som EU-nämndens ledamöter godkände måndag den 20 juli innehåller en beskrivning av hur brister i medlemsstaternas respekt för rättsstatens principer ska hanteras i förhållande till utbetalt stöd. Dessa skrivningar saknas helt i den nya versionen som sedan antogs. Där görs bara en hänvisning till artikel 2 i EU fördraget samt erinras om att rättsstatens principer ska följas.

Det är anmärkningsvärt att EU-nämnden inte fick se det ändrade utkastet till text innan det antogs av Europeiska rådet. Statsministern har därmed brutit i sin skyldighet att samråda med EU-nämnden och regeringen saknade därmed riksdagens mandat i slutförhandlingarna.

Mot bakgrund av det inträffade anser jag att Konstitutionsutskottet bör granska statsminister Stefan Löfven hantering av regeringens skyldighet att samråda med EU-nämnden i samband med Europeiska rådets möte 17 juli- 21 juli 2020.

Ilona Szatmari Waldau

Ilona Szatmari Waldau
Stockholm 30 juli 2020

¹ Att EU-nämnden fick se de slutliga texterna efter att de antagits av Europeiska rådet styrks av tidsangivelser i de e-mail som ledamöterna i EU-nämnden erhållit. Dessa bifogas i en bilaga till anmälan.

Bilaga till KU anmälan

Begäran om granskning av statsminister Stefan Löfvens hantering av regeringens skyldighet att samråda med EU-nämnden i samband med Europeiska rådets möte 17 juli- 21 juli 2020.

- 1) Kopia av e-mail till styrkande av att EU-nämndens ledamöter måndag kväll den 20 juli gav statsministern mandat att godkänna den i mailet tillhandahållna versionen av texterna i slutförhandlingarna.

Från: Johanna Möllerberg Nordfors

Skickat: den 20 juli 2020 19:36

Till: Adam Marttinen <adam.marttinen@riksdagen.se>; Alexander Christiansson <alexander.christiansson@riksdagen.se>; Alexandra Anstrell <alexandra.anstrell@riksdagen.se>; Alexandra Völker <alexandra.volker@riksdagen.se>; Ali Esbati <ali.esbati@riksdagen.se>; Amanda Palmstierna <amanda.palmstierna@riksdagen.se>; Angelica Lundberg <angelica.lundberg@riksdagen.se>; Anna Sibinska <anna.sibinska@riksdagen.se>; Anna Vikström <anna.vikstrom@riksdagen.se>; Annika Hirvonen Falk <annika.hirvonen.falk@riksdagen.se>; Annika Qarlssoon <annika.qarlssoon@riksdagen.se>; Ann-Sofie Lifvenhage <ann-sofie.lifvenhage@riksdagen.se>; Arin Karapet <arin.karapet@riksdagen.se>; Azadeh Rojhan Gustafsson <azadeh.rojhan@riksdagen.se>; Barbro Westerholm <barbro.westerholm@riksdagen.se>; Bengt Eliasson <bengt.eliasson@riksdagen.se>; Björn Petersson <bjorn.petersson@riksdagen.se>; Björn Söder <bjorn.soder@riksdagen.se>; Björn Wiechel <bjorn.wichel@riksdagen.se>; Camilla Brodin <camilla.brodin@riksdagen.se>; Carina Ståhl Herrstedt <carina.stahl@riksdagen.se>; Charlotte Quensel <charlotte.quensel@riksdagen.se>; Dag Larsson <dag.larsson@riksdagen.se>; Daniel Andersson <daniel.andersson@riksdagen.se>; Daniel Riazat <daniel.riazat@riksdagen.se>; Désirée Pethrus <desiree.pethrus@riksdagen.se>; Elisabeth Falkhaven <elisabeth.falkhaven@riksdagen.se>; Elisabeth Svantesson <elisabeth.svantesson@riksdagen.se>; Emma Hult <emma.hult@riksdagen.se>; Eric Westroth <eric.westroth@riksdagen.se>; Erik Ottoson <erik.ottoson@riksdagen.se>; Fredrik Malm <fredrik.malm@riksdagen.se>; Fredrik Stenberg <fredrik.stenberg@riksdagen.se>; Gulan Avci <gulan.avci@riksdagen.se>; Hampus Hagman <hampus.hagman@riksdagen.se>; Hans Eklind <hans.ekind@riksdagen.se>; Hans Rothenberg <hans.rothenberg@riksdagen.se>; Helena Bouveng <helena.bouveng@riksdagen.se>; Helena Gellerman <helena.gellerman@riksdagen.se>; Ida Drougge <ida.drougge@riksdagen.se>; Ida Gabrielsson <ida.gabrielsson@riksdagen.se>; Ilona Sztamari Waldau <ilona.waldau@riksdagen.se>; Jan Ericson <jan.ericson@riksdagen.se>; Jan R Andersson <jan.r.andersson@riksdagen.se>; Jens Holm <jens.holm@riksdagen.se>; Jessica Rosencrantz <jessica.rosencrantz@riksdagen.se>; Jessika Roswall <jessika.roswall@riksdagen.se>; Jimmy Ståhl <jimmy.stahl@riksdagen.se>; Joar Forssell <joar.forssell@riksdagen.se>; Johan Andersson <johan.andersson@riksdagen.se>; Johan Hedin <johan.hedin@riksdagen.se>; Johan Hultberg <johan.hultberg@riksdagen.se>; Johan Pehrson <johan.pehrson@riksdagen.se>; John Widegren <john.widegren@riksdagen.se>; Johnny Skalin <johnny.skalin@riksdagen.se>; Jonas Andersson <jonas.p.andersson@riksdagen.se>; Jonas Andersson <jonas.m.andersson@riksdagen.se>; Jonas Sjöstedt <jonas.sjostedt@riksdagen.se>; Josef Fransson <josef.fransson@riksdagen.se>; Josefin Malmqvist <josefin.malmqvist@riksdagen.se>; Karin Rågsjö <karin.ragsjo@riksdagen.se>; Karolina Skog <karolina.skog@riksdagen.se>; Kjell-Arne Ottoson <kjell-arne.ottoson@riksdagen.se>; Lars Adaktusson <lars.adaktusson@riksdagen.se>; Lars Andersson <lars.andersson@riksdagen.se>; Leif Nysmed <leif.nysmed@riksdagen.se>; Lina Nordquist <lina.nordquist@riksdagen.se>; Linda Lindberg <linda.lindberg@riksdagen.se>; Linda Westerlund Snecker <linda.snecker@riksdagen.se>; Lorena Delgado Varas <lorena.delgado@riksdagen.se>; Lorentz Tovatt <lorentz.tovatt@riksdagen.se>; Lotta Finstorp <lotta.finstorp@riksdagen.se>; Lotta Olsson <charlotta.olsson@riksdagen.se>; Ludvig Aspling <ludvig.aspling@riksdagen.se>; Magnus Ek <magnus.ek@riksdagen.se>; Maria Gardfjell <maria.gardfjell@riksdagen.se>; Maria Malmer Stenergard

<maria.malmer.stenergard@riksdagen.se>; Maria Stockhaus <maria.stockhaus@riksdagen.se>;
Maria Strömkvist <maria.stromkvist@riksdagen.se>; Marie-Louise Hänel Sandström <marie-
louise.hanel.sandstrom@riksdagen.se>; Markus Selin <markus.selin@riksdagen.se>; Markus
Wiechel <markus.wiechel@riksdagen.se>; Martin Kinnunen <martin.kinnunen@riksdagen.se>;
Martin Ådahl <martin.adahl@riksdagen.se>; Martina Johansson
<martina.johansson@riksdagen.se>; Mathias Tegner <mathias.tegner@riksdagen.se>; Mats
Berglund <mats.berglund@riksdagen.se>; Mats Persson <mats.persson@riksdagen.se>; Mia
Sydow Mölleby <mia.sydow.molleby@riksdagen.se>; Mikael Damsgaard
<mikael.damsgaard@riksdagen.se>; Nina Lundström <nina.lundstrom@riksdagen.se>; Nooshi
Dadgostar <nooshi.dadgostar@riksdagen.se>; Patrick Reslow <patrick.reslow@riksdagen.se>;
Per Lodenius <per.lodenius@riksdagen.se>; Per Ramhorn <per.ramhorn@riksdagen.se>; Pia
Nilsson <pia.nilsson@riksdagen.se>; Pyry Niemi <pyry.niemi@riksdagen.se>; Robert Halef
<robert.halef@riksdagen.se>; Robert Stenkvisst <robert.stenkvisst@riksdagen.se>; Roger Haddad
<roger.haddad@riksdagen.se>; Roger Hedlund <roger.hedlund@riksdagen.se>; Solveig Zander
<solveig.zander@riksdagen.se>; Staffan Eklöf <staffan.eklof@riksdagen.se>; Stina Larsson
<stina.larsson@riksdagen.se>; Sven-Olof Sällström <sven-olof.sallstrom@riksdagen.se>; Teres
Lindberg <teres.lindberg@riksdagen.se>; Tina Acketoft <tina.acketoft@riksdagen.se>; Tobias
Andersson <tobias.andersson@riksdagen.se>; Tobias Billström <tobias.billstrom@riksdagen.se>;
Ulla Andersson <ulla.andersson@riksdagen.se>; Vasiliki Tsouplaki
<vasiliki.tsouplaki@riksdagen.se>; Åsa Westlund <asa.westlund@riksdagen.se>

Kopia: EUN <EUN@riksdagen.se>

Ämne: EUN; rev. förhandlingsbox under pågående möte i Europeiska rådet

Till EU-nämndens ledamöter och suppleanter,

Se bifogat rev. förhandlingsbox under pågående förhandlingar i Europeiska rådet. Tacksam
om dokumentet hanteras varsamt.

Mvh Johanna

- 2) Kopia av e-mail till styrkande av att EU-nämndens ledamöter tisdag morgon den 21 juli (kl.
04.54) fick ett nytt förslag, med ändrade texter som redan var beslutade av Europeiska rådet.

Från: Johanna Möllerberg Nordfors

Skickat: den 21 juli 2020 04:54

Till: Adam Marttinen <adam.marttinen@riksdagen.se>; Alexander Christiansson
<alexander.christiansson@riksdagen.se>; Alexandra Anstrell <alexandra.anstrell@riksdagen.se>;
Alexandra Völker <alexandra.volker@riksdagen.se>; Ali Esbati <ali.esbati@riksdagen.se>; Amanda
Palmstierna <amanda.palmstierna@riksdagen.se>; Angelica Lundberg
<angelica.lundberg@riksdagen.se>; Anna Sibinska <anna.sibinska@riksdagen.se>; Anna Vikström
<anna.vikstrom@riksdagen.se>; Annika Hirvonen Falk <annika.hirvonen.falk@riksdagen.se>;
Annika Qarlsson <annika.qarlsson@riksdagen.se>; Ann-Sofie Lifvenhage <ann-
sofie.lifvenhage@riksdagen.se>; Arin Karapet <arin.karapet@riksdagen.se>; Azadeh Rojhan
Gustafsson <azadeh.rojhan@riksdagen.se>; Barbro Westerholm <barbro.westerholm@riksdagen.se>;
Bengt Eliasson <bengt.eliasson@riksdagen.se>; Björn Petersson <bjorn.petersson@riksdagen.se>;
Björn Söder <bjorn.soder@riksdagen.se>; Björn Wiechel <bjorn.wiechel@riksdagen.se>; Camilla
Brodin <camilla.brodin@riksdagen.se>; Carina Ståhl Herrstedt <carina.stahl@riksdagen.se>;
Charlotte Quensel <charlotte.quensel@riksdagen.se>; Dag Larsson <dag.larsson@riksdagen.se>;
Daniel Andersson <daniel.andersson@riksdagen.se>; Daniel Riazat <daniel.riazat@riksdagen.se>;
Désirée Pethrus <desiree.pethrus@riksdagen.se>; Elisabeth Falkhaven
<elisabeth.falkhaven@riksdagen.se>; Elisabeth Svantesson <elisabeth.svantesson@riksdagen.se>;
Emma Hult <emma.hult@riksdagen.se>; Eric Westroth <eric.westroth@riksdagen.se>; Erik Ottoson
<erik.ottoson@riksdagen.se>; Fredrik Malm <fredrik.malm@riksdagen.se>; Fredrik Stenberg

<fredrik.stenberg@riksdagen.se>; Gulan Avci <gulan.avci@riksdagen.se>; Hampus Hagman <hampus.hagman@riksdagen.se>; Hans Eklind <hans.eklund@riksdagen.se>; Hans Rothenberg <hans.rothenberg@riksdagen.se>; Helena Bouveng <helena.bouveng@riksdagen.se>; Helena Gellerman <helena.gellerman@riksdagen.se>; Ida Drougge <ida.drougge@riksdagen.se>; Ida Gabriellsson <ida.gabriellsson@riksdagen.se>; Ilona Szatmari Waldau <ilona.waldau@riksdagen.se>; Jan Ericson <jan.ericson@riksdagen.se>; Jan R Andersson <jan.r.andersson@riksdagen.se>; Jens Holm <jens.holm@riksdagen.se>; Jessica Rosencrantz <jessica.rosencrantz@riksdagen.se>; Jessika Roswall <jessika.roswall@riksdagen.se>; Jimmy Ståhl <jimmy.stahl@riksdagen.se>; Joar Forssell <joar.forssell@riksdagen.se>; Johan Andersson <johan.andersson@riksdagen.se>; Johan Hedin <johan.hedin@riksdagen.se>; Johan Hultberg <johan.hultberg@riksdagen.se>; Johan Pehrson <johan.pehrson@riksdagen.se>; John Widegren <john.widegren@riksdagen.se>; Johnny Skalin <johnny.skalin@riksdagen.se>; Jonas Andersson <jonas.p.andersson@riksdagen.se>; Jonas Andersson <jonas.m.andersson@riksdagen.se>; Jonas Sjöstedt <jonas.sjostedt@riksdagen.se>; Josef Fransson <josef.fransson@riksdagen.se>; Josefin Malmqvist <josefin.malmqvist@riksdagen.se>; Karin Rågsjö <karin.ragsjo@riksdagen.se>; Karolina Skog <karolina.skog@riksdagen.se>; Kjell-Arne Ottosson <kjell-arne.ottosson@riksdagen.se>; Lars Adaktusson <lars.adaktusson@riksdagen.se>; Lars Andersson <lars.andersson@riksdagen.se>; Leif Nysmed <leif.nysmed@riksdagen.se>; Lina Nordquist <lina.nordquist@riksdagen.se>; Linda Lindberg <linda.lindberg@riksdagen.se>; Linda Westerlund Snecker <linda.snecker@riksdagen.se>; Lorena Delgado Varas <lorena.delgado@riksdagen.se>; Lorentz Tovatt <lorentz.tovatt@riksdagen.se>; Lotta Finstorp <lotta.finstorp@riksdagen.se>; Lotta Olsson <charlotta.olsson@riksdagen.se>; Ludvig Aspling <ludvig.aspling@riksdagen.se>; Magnus Ek <magnus.ek@riksdagen.se>; Maria Gardfjell <maria.gardfjell@riksdagen.se>; Maria Malmer Stenergard <maria.malmer.stenergard@riksdagen.se>; Maria Stockhaus <maria.stockhaus@riksdagen.se>; Maria Strömkvist <maria.stromkvist@riksdagen.se>; Marie-Louise Hänel Sandström <marie-louise.hanel.sandstrom@riksdagen.se>; Markus Selin <markus.selin@riksdagen.se>; Markus Wiechel <markus.wichel@riksdagen.se>; Martin Kinnunen <martin.kinnunen@riksdagen.se>; Martin Ådahl <martin.adahl@riksdagen.se>; Martina Johansson <martina.johansson@riksdagen.se>; Mathias Tegnér <mathias.tegner@riksdagen.se>; Mats Berglund <mats.berglund@riksdagen.se>; Mats Persson <mats.persson@riksdagen.se>; Mia Sydow Mølleby <mia.sydow.molleby@riksdagen.se>; Mikael Damsgaard <mikael.damsgaard@riksdagen.se>; Nina Lundström <nina.lundstrom@riksdagen.se>; Nooshi Dadgostar <nooshi.dadgostar@riksdagen.se>; Patrick Reslow <patrick.reslow@riksdagen.se>; Per Lodenius <per.lodenius@riksdagen.se>; Per Ramhorn <per.ramhorn@riksdagen.se>; Pia Nilsson <pia.nilsson@riksdagen.se>; Pyy Niemi <pyry.niemi@riksdagen.se>; Robert Halef <robert.halef@riksdagen.se>; Robert Stenkvisst <robert.stenkvisst@riksdagen.se>; Roger Haddad <roger.haddad@riksdagen.se>; Roger Hedlund <roger.hedlund@riksdagen.se>; Solveig Zander <solveig.zander@riksdagen.se>; Staffan Eklöf <staffan.eklof@riksdagen.se>; Stina Larsson <stina.larsson@riksdagen.se>; Sven-Olof Sällström <sven-olof.sallstrom@riksdagen.se>; Teres Lindberg <teres.lindberg@riksdagen.se>; Tina Acketoft <tina.acketoft@riksdagen.se>; Tobias Andersson <tobias.andersson@riksdagen.se>; Tobias Billström <tobias.billstrom@riksdagen.se>; Ulla Andersson <ulla.andersson@riksdagen.se>; Vasiliki Tsouplaki <vasiliki.tsouplaki@riksdagen.se>; Åsa Westlund <asa.westlund@riksdagen.se>

Kopia: EUN <EUN@riksdagen.se>

Ämne: EUN; rev. förhandlingsbox under pågående möte i Europeiska rådet

Till EU-nämndens ledamöter och suppleanter,

Se bifogat rev. förhandlingsbox under pågående förhandlingar i Europeiska rådet. Tacksam om dokumentet hanteras varsamt.

Mvh Johanna

